

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	40534
Nom	Innovació docent i iniciació a la investigació educativa en música
Cicle	Màster
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	Facultat de Formació del Professorat	1	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
2024 - M.U. Prof.Educa.Secu	42 - Innovació docent i investigació educativa en música	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
BOTELLA NICOLAS, ANA MARIA	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música
ISUSI FAGOAGA, ROSA MARIA	95 - Didàctica de l'Educació Física, Artística i Música

RESUM

Es concep com una matèria teòric-pràctica, en la qual es pretén que l'alumnat compregui la necessitat de la innovació i la investigació com mig per a millorar la docència de la música en secundària. Así pues, vam partir de la premissa que l'aula de música es pot convertir en un veritable laboratori en el qual podem sotmetre a prova de forma empírica, hipòtesi i propostes que no són més que el currículum planificat i lloc en pràctica. Per a això es pretén que l'alumnat, mitjançant aquesta assignatura, conegui i desenvolupi unes destreses d'investigació, així com, de la millor forma d'exposar els resultats per a informar a la comunitat educativa.

Prendrem com exemples diverses experiències publicades en diferents països mitjançant l'aproximació a les variades fonts documentals existents en el nostre àmbit de coneixement. Les classes teòric-pràctiques es desenvoluparan mitjançant activitats utilitzant diferents recursos didàctics tals com: classes magistrals, seminaris, exposicions, aprenentatge cooperatiu, debats, grups de discussió, anàlisi de bones pràctiques, redacció d'informes, etc.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Els propis de l'accès a l'especialitat.

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

2024 - M.U. Prof.Educa.Secu

- Saber comunicar les conclusions i els coneixements i les raons últimes que les sustenten a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.
- Posseir les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.
- Ser capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Adquirir estrategias para estimular el esfuerzo del alumnado de la etapa o área correspondiente y promover su capacidad para aprender por sí mismo y con otros, y desarrollar habilidades de pensamiento y de decisión que faciliten la autonomía, la confianza e iniciativa personales.
- Analizar críticamente el desempeño de la docencia, de las buenas prácticas y de la orientación utilizando indicadores de calidad.
- Identificar los problemas relativos a la enseñanza y aprendizaje de las materias de la especialización y plantear alternativas y soluciones
- Conocer y aplicar metodologías y técnicas básicas de investigación y evaluación educativas y ser capaz de diseñar y desarrollar proyectos de investigación, innovación y evaluación.
- Dominar estrategias y procedimientos de evaluación de los procesos de aprendizaje del alumnado, así como los propios para la evaluación de los procesos de enseñanza.

- Saber aplicar los conocimientos adquiridos y ser capaces de resolver problemas en entornos nuevos o poco conocidos dentro de contextos más amplios (o multidisciplinares) relacionados con la música.
- Planificar, desarrollar y evaluar el proceso de enseñanza y aprendizaje potenciando procesos educativos que faciliten la adquisición de las competencias propias de la educación musical, atendiendo al nivel y formación previa de los/as estudiantes así como la orientación de los mismos, tanto individualmente como en colaboración con otros docentes y profesionales del centro.
- Buscar, obtener, procesar y comunicar información (oral, impresa, audiovisual, digital o multimedia), transformarla en conocimiento y aplicarla en los procesos de enseñanza y aprendizaje de la música. Adquirir los conocimientos y las estrategias para poder programar las áreas, materias y módulos propios de su responsabilidad docente.
- Conocer y aplicar propuestas docentes innovadoras en el ámbito de la música.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

Al finalitzar la matèria l'estudiant ha de ser capaç de:

- a) Comprendre la necessitat d'investigar l'aprenentatge musical per a millorar l'ensenyament de la música en educació secundària.
- b) Conèixer metodologies d'investigació i la seva metodologia, aplicada al camp de l'educació musical.
- c) Iniciar-se en el disseny i realització de projectes d'investigació des d'una perspectiva de professor-investigador.
- d) Conèixer les característiques i l'estructura d'un treball d'investigació.
- e) Desenvolupar habilitats d'escriptura acadèmica per a la redacció d'informes.
- f) Identificar les característiques i diferències fonamentals entre diferents models d'innovació i investigació educativa musical.
- g) Conèixer els principals tòpics d'investigació en els continguts del currículum de secundària.
- h) Manejar diferents fonts documentals i recursos electrònics en educació musical.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. La innovació docent

- 1.1. Sobre el concepte d'innovació docent.
- 1.2. Innovar en l'Educació Musical.
- 1.3. Fases del procés innovador.
- 1.4. Projectes d'innovació.

2. La investigació educativa en educació musical.

- 2.1. Problemes i preguntes d'investigació.
- 2.2. Iniciació a la investigació quantitativa.
- 2.3. Iniciació a la investigació qualitativa.

3. Estructura del treball científic

- 3.1. Introducció.
- 3.2. Marc Teòric.
- 3.3. Marc Metodològic.
- 3.4. Resultats.
- 3.5. Conclusions.
- 3.6. Referències.

4. Citació

- 4.1. Normes APA.
- 4.2. Altres normes de citació.
- 4.3. Fons documentals. Bases de dades.
- 4.3. Les referències bibliogràfiques.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Pràctiques en aula	19,00	100
Classes de teoria	19,00	100
Tutories reglades	4,00	100
Treball en grup	4,00	100
Altres activitats	2,00	100
Elaboració de treballs individuals	57,00	0
Estudi i treball autònom	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	25,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

El desenvolupament de l'assignatura combinarà diferents recursos didàctics tals com:

a/ Sessions expositives combinant la teoria amb exemples d'innovació educativa musical mitjançant suport audiovisual i multimèdia.

b/ Tallers didàctics.

c/ Sessions teòric-pràctiques desenvolupades per mestres d'educació musical en actiu.

d/ Seminaris de discussió i debats de les lectures de la literatura especialitzada.

e/ Realització de treballs d'investigació i d'innovació, així com propostes didàctic-musicals per part dels alumnes i exposició dels mateixos. Atenent al seu caràcter educatiu, es treballen capacitats actitudinals, tal com el respecte, treball cooperatiu, actituds i valors implícits en el desenvolupament d'exercicis pràctics, etc. Els continguts teòrics es desprenen després d'una reflexió al voltant de la pràctica preestablerta, contestant a preguntes com: Què hem fet?, Per a què?, Com?...

AVALUACIÓ

Requeriments mínims per a accedir a l'avaluació contínua

- Participació en un 80% dels sessions presencials i realització dels treballs o proves plantejats en elles (preparats i desenvolupats a l'aula) en cadascun dels mòduls de l'assignatura.
- Obtenció d'una puntuació igual o superior a 4 en cadascun dels mòduls per a optar a la mitjana.

Cada mòdul s'avaluarà per separat i amb una ponderació relativa al nombre d'hores de docència de cadascun.

L'avaluació es durà a terme en cada mòdul mitjançant les estratègies que el professorat determine (mitjançant la valoració de les pràctiques d'aula, de treballs individuals o cooperatius o amb la realització

d'exàmens o proves individuals.

Per a aquell alumnat que no haja assistit al 80% de les sessions perdrà el dret a ser avaluat dels treballs realitzats en classe així com dels realitzats en grup, considerant tots dos tipus d'activitats com no recuperables. D'aquesta manera, en aquesta segona convocatòria sense avaluació de l'assistència l'alumnat podrà optar a una nota final mai superior a un 6.

En la segona convocatòria s'efectuarà una prova d'avaluació final per a cada mòdul suspès que incorporarà els coneixements fonamentals de la matèria. La prova integrarà qüestions corresponents als continguts que s'hagen desenvolupat en cada mòdul.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Aróstegui, J. L. (2004). Formación del profesorado en educación musical en la Universidad de Illinois: un estudio de caso. *Revista Complutense de Investigación en Educación Musical*, 1, (6).
- Bresler, L. (2004). Metodología de investigación cualitativa: Prestando atención a la música escolar como género en sus micro y macro contextos. *Revista Electrónica Complutense de Investigación en Educación Musical*, 1 (1). <http://www.ucm.es/info/reciem>.
- Carr, W. (1989). ¿Puede ser científica la investigación educativa?. *Investigación en la escuela*, 7, 37-46.
- De la Torre. S. (1994). *Innovación curricular. Proceso, estrategias y evaluación*. Madrid: Dickinson.
- De la Torre. S (1999). *Innovación educativa*. Madrid: Dickinson.
- Díaz, M. (2003). Investigar en educación musical, en Rodríguez Blanco, A. (Coord.). *II Jornadas de investigación en educación musical*, 17-28. Ceuta: Grupo Editorial Universitario.
- Díaz, M., Bresler, L., Giráldez, A., Hentschke, L. (2006). *Introducción a la investigación en educación musical*. Madrid. Enclave Creativa.
- Giráldez, A. (2007). Contribuciones de la educación musical a la adquisición de las competencias básicas. *Eufonía. Didáctica de la música*, 41, 49-57.
- Hurtado, J. (2003). Materiales curriculares y educación musical, en Rodríguez Blanco, A. (Coord.). *II Jornadas de investigación en educación musical*, 313-320. Ceuta: Grupo Editorial Universitario.

Complementàries

- Martínez, J. (1991). *Proyectos curriculares y práctica docente*. Sevilla: Díada.
- Martínez, J. (1998). *Trabajar en la escuela*. Madrid: Miño y Dávila.
- Ocaña, A. (2006). Desarrollo profesional de las maestras de educación musical desde una perspectiva biográfico-narrativa. *Revista electrónica complutense de investigación en educación musical*, 3 (3), 1-14.
<http://revistas.ucm.es/index.php/RECI/article/viewFile/RECI0606110003A/8725>
- Oriol de Alarcón, N. (2007). Enseñanza musical en España, en Díaz, M. y Giráldez, A. (Coord.). *Aportaciones teóricas y metodológicas a la educación musical*, 87-93. Barcelona: Graó.
- Pastor, P. (2002). La investigación educativa musical. *Eufonía. Didáctica de la música*, 26, 84-88.

Paynter, J. (1991). Oír, aquí y ahora: Una introducción a la música actual en las escuelas. Buenos Aires: Ricordi Americana.

Paynter, J. (1997). El significado de la música está en todo su proceso. *Música, arte y proceso*, 3, 65-72.

Pérez, M. (2007). Software al servicio de la melodía. *Cuadernos de Pedagogía*, 365, 55-58.

Rodríguez, G. (1996). Metodología de la investigación cualitativa. Málaga: Aljibe.

Rusinek, G. (2006). El aprendizaje significativo en el lenguaje musical. *Doce notas*, 54, 17-18.

Santos, M. A. (2000). La escuela que aprende. Madrid: Morata.

Stenhouse, L. (1987 b). Investigación y desarrollo del curriculum. Madrid: Morata.

